

Metody výuky

V účinné podpoře rozvoje funkčních gramotností jednoznačně dominovaly **komplexní a aktivizující metody**, zejména v SG (zvláště v rozvoji žákovské tvořivosti) a celkově ve výchově ke zdraví. Významněji přispívaly i **názorně demonstrační metody**, zejména experimentování, manipulace s předměty a záměrné pozorování. Průřezově přes všechny funkční gramotnosti s výjimkou opět MG byla v ZŠ více účinná také komunikace s žáky a zejména na 1. stupni i vyprávění vyučujících.

Práce s textem, zejména vyhledávání a práce s informacemi, logicky nejvíce přispívá k rozvoji ČG a v oblasti CJ k objasňování neznámých termínů a cizích slov.

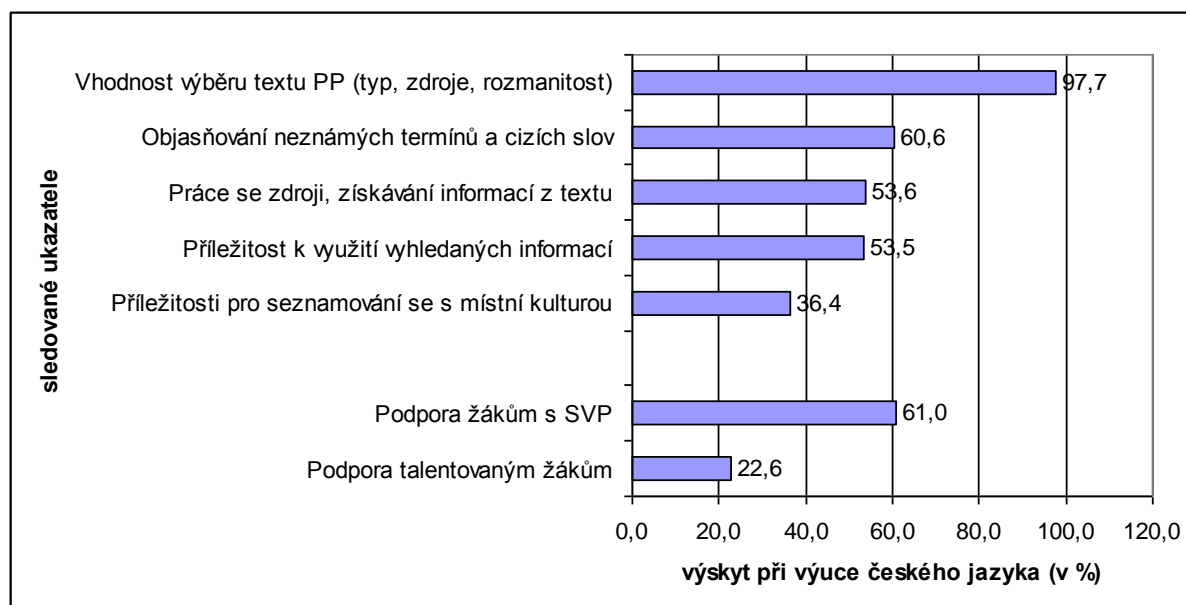
Používané metody (s výjimkou názorně demonstračních) většinou postrádají v jiných předmětech než v matematice didaktické prvky a aktivity podporující rozvoj MG.

Rozvoj čtenářské gramotnosti v základním vzdělávání

ČŠI se zaměřila na podporu čtenářské gramotnosti zejména ve výuce českého jazyka. Na 1. stupni ZŠ byla kvalifikovanost PP 84,6 %, délka pedagogické praxe 19,7 let a průměrný věk 44,8 let. Na 2. stupni ZŠ byla kvalifikovanost vyučujících 89,2 %, pedagogická praxe 21,2 let a průměrný věk 45,9 let. Na nižším stupni víceletých gymnázií byla kvalifikace vyučujících v ČJ 100%, délka pedagogické praxe 21,7 let a průměrný věk 45,8 let.

V hodinách ČJ bylo na 1. stupni zapsáno 16,1 žáků, průměrná absence byla 13 %, na 2. stupni bylo zapsáno v hodinách ČJ 18,1 žáků a průměrná absence byla 14,9 %. V nižším stupni víceletého gymnázia bylo v ČJ zapsáno ve třídách 25,7 žáků, průměrná absence 17,1 %. V následujícím přehledu uvádíme souhrnné poznatky z průběhu výuky v ČJ související s rozvojem čtenářské gramotnosti.

Graf 4 Hodnocení utváření čtenářských dovedností při výuce českého jazyka v základním vzdělávání

PP se především zaměřovali na obsahovou správnost výuky, v ostatních sledovaných ukazatelích přetrvává negativní hodnocení. Výše uvedené poznatky potvrzují negativní signály šetření PISA a Centra a naznačily, kterým oblastem by se měli vyučující českého jazyka více věnovat v souvislosti s rozvojem čtenářských dovedností žáků.